

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla, sayın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla

Ahmet Vehbi BAKIRLIOĞLU
Manisa Milletvekili

Elazığ ve Manisa'da yaşanan depremler deprem gerçeği ile bir kez daha yüzleşmemize neden olmuştur.

Depremlerde can kaybının önlenmesi ve zararların en aza indirilmesi için gerekli tedbirlerin alınmasının zorunluluğu son yaşadığımız depremlerde bir kez daha görülmüştür.

Her iki depremde de en çok zarar gören yapılar köylerdedir. Çünkü köy evleri ve yapılarının neredeyse tamamı mühendislik hizmeti görmemiş eski yapılardan oluşmaktadır.

6306 Sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında yapılan deprem zararlarını önlemeye yönelik tüm çalışmalar şehir merkezi odaklıdır.

Belediyelerin riskli yapıların yıkılarak yenilerinin yapılması için dönüşüm ve yenileme çalışmaları projeleri belediyeler tarafından hazırlanarak merkezi idare tarafından riskli alan olarak onaylanmaktadır. Bu projeler genellikle rant odaklıdır. Büyükşehir olan yerlerde köy tüzel kişilikleri kaldırıldığı için belediyelerin buralara kentsel dönüşüm projeleri yapmaları mümkün görülmemektedir.

Deprem riski altında bulunan köy ve kasabalarda bu konuda bir çalışma yapılmamaktadır. Genellikle depremlerden sonra, zarar gören köylerde zararın tazmini yönünde çalışmalar yapılmaktadır ki hasar tespit çalışmaları, hak sahipliği, listelerin hazırlanması, askı süreleri mahkemeler derken bu süreç iki yılı geçmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Köysel Dönüşüm Projeleri, TOKİ Tarım-Köy projelerini uygulamaya başlamış, fakat bir, iki uygulamadan sonra projeler durdurulmuştur. Bu projeler baraj yapımı, kamu yatırımı gibi nedenlerle yerleşim yeri değişecek olan köylere uygulanmıştır.

Bu konuda Çevre ve Şehircilik Bakanlığında da bir koordinasyonun olmadığı da görülmektedir. Deprem riski altında bulunan alanların tespiti ve belediyelerin kentsel dönüşüm projeleri Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü sorumluluğunda bulunurken, Köysel Dönüşüm Projeleri Yapı İşleri Genel Müdürlüğü sorumluluğundadır. Deprem riski olan köylere yönelik çalışmaların hangi genel müdürlüğün sorumluluk alanında olduğu bilinmemektedir.

Depremlerden en çok köylerde bulunan yapılar zarar görmekte, can ve mal kayıpları yaşanmaktadır. Manisa Akhisar ve Kırkağaç ilçelerimizde başlayana ve halen deprem fırtınası şeklinde devam eden depremler nedeniyle eskiden köy olan kırsal mahallelerde çok sayıda yapı hasar görmüştür.

Bugün yaşanan depremler duracak oluşan zararlar bir şekilde karşılanacaktır. Fakat önümüzdeki yıllarda yaşanacak depremlerde zararların en aza indirilmesi can ve mal kayıplarının önlenmesi için köy ve kasabalara yönelik dönüşüm ve iyileştirme çalışmalarının yapılması zorunluluktur.

Manisa Akhisar ve Kırkağaç ilçemize bağlı olan kırsal mahallerde riskli yapıların yıkılarak depreme dayanıklı sağlam binaların yapılması amacıyla projelerin geliştirilmesi bu amaçla faizsiz uzun vadeli krediler verilmesi gerekmektedir.

Dönüşüm kapsamında köylerde ve yörelerde yaşayan vatandaşlarımıza daha güvenli ve sağlıklı binaların yapılması yanında yöresel mimari ile geleneksel köy yaşamının birleştirilmesi ve halkın geçim imkanlarının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara projelerde yer verilmesi gerektiği de uzmanlarca dile getirilmektedir.

Bunlara göre;

- 1- Türkiye genelinde resmi kurum ve kuruluşlarca “riskli alan” olarak tespit edilen köy ve kasaba ile daha önce köy tüzel kişiliğine haiz olan Büyükşehir sınırları dahilindeki mahalle var mıdır varsa sayısı nedir ve bunlar hangi il ve ilçelerdedir?
- 2- Son günlerde depremlerin yaşandığı Manisa, Elazığ ve Malatya illeri başta olmak üzere deprem riski olan köy ve kasabalar ile büyükşehir sınırları içerisinde kalan kırsal mahallelerde Köysel Dönüşüm Projeleri başlatmayı düşünüyor musunuz?
- 3- Bu bölgelerde ya da Cumhurbaşkanınca riskli alan olarak belirlenecek belediye sınırları dışında kalan köy ve kasabalar ile daha önce köy tüzel kişiliğine haiz olan Büyükşehir sınırları dahilindeki mahallerde depreme dayanıklı olmayan bina ve yapılarını yıkarak yenisini yapmak isteyen vatandaşlara uzun vadeli faizsiz kredi vermeyi düşünüyor musunuz?
- 4- Deprem vergilerinin amacı dışında kullanıldığına ilişkin iddialar da dikkate alınarak, halen toplanmakta olan deprem vergilerini köy ve kasabalardaki riskli bina ve yapıların yıkılarak yenisinin yapılması için kullanacak mısınız?